

Mfv.II.10.134/2014/5.szám

A Kúria a ... Szakszervezete (ügyintéző: ... jogtanácsos) által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen jubileumi jutalom és pótszabadság megfizetése iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 32.M.5589/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.636.193/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2014. szeptember 24. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.636.193/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 249.980 (kettőszáznegyvenkilencezer-kilencszáznolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes 1998. június 1-től állt hivatásos szolgálati viszonyban. 2007. december 31-ig a H. állományában teljesített szolgálatot, majd 2008. január 1-től az alperesi jogelőd V. hivatásos állományába nevezték ki. A ... Humánigazgatási Főosztály vezetője 2011. október 28-án kelt határozatában meghatározta a felperes különböző jogosultságai alapján figyelembe vehető szolgálati idők kezdetét. A jubileumi jutalom mértéke és a pótszabadság mértéke szempontjából 1995. október 27. napjával, a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából pedig 1997. december 26. napjával került meghatározásra a jogviszonyának kezdő időpontja.

A felperes szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett

keresetében azt sérelmezte, hogy a H. ... Főigazgatójának ... számú szolgálati igazolásával a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalomra való jogosultság szempontjából egyszer már beszámított időket, így 1973. szeptember 17-től 1994. március 16-ig különböző munkáltatóknál munkaviszonyban, valamint 1994. március 17-től 1996. március 31-ig vállalkozói jogviszonyban töltött időt jogszerző időként az alperes nem ismerte el. Az nem volt vitatott, hogy az alperes a hivatásos állományba történt 1998. június 1-jei kinevezését megelőzően a H.-nél 1996. április 1-től 1998. május 31-ig közalkalmazotti jogviszonyban töltött időt jogszerző időként ismerte el.

A felperes arra hivatkozott, hogy a H. részéről történt elismerés - mely szerint a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalomra való jogosultság szempontjából a szolgálati viszonyának kezdő időpontja 1973. szeptember 25. napja - a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997.(II.12.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 2. § a) pontjának ab) alpontja alapján került meghatározásra, és mivel áthelyezéssel került az alperesi jogelőd állományába, a szolgálati viszonyát folyamatosnak kell tekinteni, így a H. által elismert szolgálati idő felülvizsgálatára az alperesnek nincs törvényes lehetősége. Keresetében erre tekintettel 35 éves jubileumi jutalom jogcímén 2.284.220 forint és kamata, 2009. évre öt nap pótszabadság címén 106.300 forint, és 2010. évi öt nap pótszabadság címén 109.309 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.5589/2011/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) különbséget tesz a szolgálati idő számítását illetően aszerint, hogy a szolgálati viszonyt a Hszt. hatályba lépése (1996. szeptember 1.) előtt vagy azt követően létesítették. Minthogy a felperes szolgálati viszonya a Hszt. hatályba lépését követően létesült, a szolgálati viszonyban eltöltött időbe csak a Hszt. 328. § (1) bekezdése szerint van helye beszámításnak, valamint a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalomra való jogosultság számítása szempontjából a Hszt. 328. § (4) bekezdése értelmében a más közszolgálati jogviszonyból áthelyezettek, illetve közvetlenül kinevezettek esetén az ott eltöltött szolgálati időt is figyelembe kell venni, amely a felperes tekintetében megtörtént.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság kifejtette, hogy az alperes a H. által a BM rendelet alapján kiadott szolgálati idő igazolás

jogszerűségét felülvizsgálhatta. A BM rendelet hatálya a H.-ra, valamint jogutódjára nem irányadó.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.636.193/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kiemelte, miszerint a felperes a H. munkáltató szervezetén belül a Hszt. hatályba lépését követően került hivatásos állományba, nem a közalkalmazotti jogviszonyból hivatásos szolgálati viszonyba való áthelyezéssel, hanem az akkor hatályos szabályok szerint közvetlen kinevezéssel. A Hszt. hatályba lépését megelőzően hatályban volt 1971. évi 10. tvr. hatálya alatt - amely szerint a jubileumi jutalomra való jogosultság szempontjából a munkaviszonyban töltött időket be kellett számítani - a felperes nem állt. A másodfokú bíróság szerint nem értelmezhető a felperes Hszt. 60. § (2) bekezdésére történő hivatkozása, mert a szolgálati viszonyában a 60. § (1) bekezdés rendelkezése szerint 2008. január 1-jén történt áthelyezés, ez az áthelyezés azonban a jogvita jogkérdését nem érinti, mert az alperes nem tette vitássá, hogy a felperes tényleges szolgálati viszonya 1998. június 1-jén létesült.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte.

A felperes jogszabálysértésként a Hszt. 326. §-a, 328. §-a megsértésére, a Hszt. 60. § és a BM rendelet 2. § a) pont ab) alpontja helytelen értelmezésére hivatkozott.

Érvelése szerint az adott ügyben lényeges tényállási elem, hogy az alpereshez történő áthelyezését megelőzően a szolgálati idejét a pertárgyi jogcímek vonatkozásában a Határőrség nem jogszerűtlenül határozta meg, nem történt elírás, számítási hiba, és az elismerés nem is egy állami irányítás egyéb jogi eszközén alapult, hanem jogszabályon, a BM rendelet 2. § a) pontjának ab) alpontja rendelkezésén. A Határőrség ez alapján ismerte el a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalomra való jogosultsága szempontjából a szolgálati idejét, és ezen elismerés alapján gyakorolta is jogait egészen a 2008. január 1-jei áthelyezéséig. Ezen elismerés alapján kapta meg a H.-nél a 25 és 30 éves jubileumi jutalmát.

A felperes arra is hivatkozott, hogy áthelyezés esetén a hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonyát folyamatosnak kell tekinteni, jogai és kötelezettségei változatlanok. Így alperesnek - több évvel az áthelyezést követően született - szolgálati idő módosítása, amely arra hivatkozással vesz el tőle éveket, hogy rá a BM rendelet nem hatályos, jogszerűtlen. A Hszt. 60. § (2)

bekezdésében rögzített szolgálati viszony folyamatossága miatt nincs jelentősége annak, hogy a BM rendelet hatálya kiterjed-e a N.-ra. Lényeges szempont továbbá, hogy a Határőrség elismerése - más hasonló perek tényállásához képest - jogszabályon, és nem egy belső szabályzaton alapult.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

Helytállóan hivatkoztak az eljáró bíróságok arra, hogy a Hszt. a szolgálati idő számítása tekintetében különbséget tesz aszerint, hogy a szolgálati viszony a Hszt. hatályba lépése előtt vagy azt követően létesült. Emellett perdöntő jelentősége van annak is, hogy az adott ügyben hivatkozott szolgálati viszonyba történt beszámításra korábban mikor, a Hszt. hatályba lépése előtt vagy azt követően került sor. Ezért az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül értékelték azt a tényt, hogy a felperes kizárólag a Hszt. hatályba lépését követő időponttól, 1998. június 1-jétől állt hivatásos szolgálati viszonyban. Ennek a körülménynek azért van jelentősége, mert a Hszt. hatályba lépése után a 326. § (2) bekezdése szerint szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időbe csak a 328. § (1) bekezdése szerint van helye beszámításnak, amely rendelkezés szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek nem ismeri el a munkaviszonyban, illetve vállalkozói jogviszonyban töltött vitatott felperesi időket.

A hivatásos szolgálati viszonyban más fegyveres szerv által korábban elismert és beszámított ilyen időkre megalapozottan hivatkozni csak akkor lehet, ha a beszámításra még a Hszt. hatályba lépését megelőzően az akkor hatályos jogszabályok szerint került sor. Ez esetben ugyanis a már beszámított szolgálati idő a Hszt. 328. § (1) bekezdése és a Hszt. 328. § (4) bekezdése alkalmazásakor is tényleges szolgálati viszonyban töltött időnek minősül, és a Hszt. hatályba lépése után létesített szolgálati viszonyok esetén a Hszt. 326. § (2) bekezdésének alkalmazásakor sem lehet figyelmen kívül hagyni (Mfv.II.10.224/2010/5.).

Az adott ügyben a felperes a keresetét a Hszt. hatályba lépését követő időpontban, 2007. augusztus 7-én kiadott szolgálati idő igazolásra alapította, melyben a felperes Határőrség munkáltatója a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalom számítása szempontjából beszámított szolgálati időként ismerte el a felperes 1973. szeptember 17-től 1994. március 16-ig különböző munkáltatóknál munkaviszonyban, illetve 1994. március 17-től 1996. március 31-ig vállalkozói jogviszonyban töltött felperesi időket.

A jogkérdés eldöntésekor az előbbiek szerint nem annak volt

jelentősége, hogy a felperes áthelyezéssel került az alpereshez, illetve a BM rendelet hatálya kiterjedt-e az alperesre, hanem annak, hogy a hivatkozott beszámítás megfelelt-e az irányadó jogszabályoknak, illetve annak, hogy arra mikor került sor.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Határőrség 2007. évi szolgálati idő igazolása nem felelt meg sem a törvény, sem a BM rendeletben foglaltaknak, mert a BM rendelet felperes által hivatkozott 2. § a) pontjának ab) alpontja 2005. augusztus 12-éig volt hatályban. A jubileumi jutalom, a pótszabadság mértéke szempontjából beszámítható időkre 2005. augusztus 13-tól hatályos rendelkezés szerint: a Hszt. hatályba lépése után hivatásos állományba kerültek esetén a Hszt. 328. §-ának (1) bekezdésében meghatározottakon túl a Hszt. 328. §-ának (4) bekezdése szerinti idő, amennyiben a hivatásos állományba történő kinevezés az adott jogviszonyból áthelyezéssel, illetve megszakítás nélkül közvetlenül történt. E rendelkezésnek pedig a felperesi kereset jogalapjaként hivatkozott Határőrség által kiadott igazolás nem felelt meg.

Lényeges a perben az is, hogy a felperes a szolgálati idő számításával összefüggésben milyen jogcímen terjesztette elő az igényét. A felperes marasztalásra irányuló keresete pótszabadság pénzbeni megváltására és 35 éves jubileumi jutalom megfizetésére irányult.

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) több eseti döntésében kimondta, hogy a jubileumi jutalom munkajogi jogintézmény, amely egyes munkajogviszonyokban állókat az adott jogviszonyban eltöltött hosszabb idő alapján jutalmazza. Az egyes jogviszonyokra vonatkozó törvények határozzák meg, hogy mely munkaviszony jellegű jogviszonyokban eltöltött idők számítanak az adott jogviszonyban töltött időnek. Az Alkotmánybíróság 12/2006.(V.31.) AB határozat indokolásában kiemelte, miszerint „A jogalkotó hatáskörébe tartozó kérdés a döntés arról, hogy megteremti-e a munkavállalók részére a juttatást, és az is, hogy milyen feltételekkel. Mindezek megállapítására a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg.”

Miután a fentiekből is következően ez a juttatási forma illetményen kívüli juttatás, amelyre senkinek nincs alkotmányból fakadó szerzett, alanyi joga, a jubileumi jutalomra való jogosultságot mindig a hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Ebből következően e külön juttatás alapját képező különböző jogszerző idők számítása is csak az adott jogviszonyra hatályos jogszabályok alapján történhet. Ezért nincs általában perbeli jelentősége annak, hogy a munkáltató vagy a korábbi munkáltató a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idő kezdő időpontját a jogviszony létesítésekor vagy azt követően az akkor hatályos jogszabályok alapján külön

megállapította-e, illetve mikor, miként állapította meg, mert ez a munkáltatói intézkedés egymagában annak törvényi feltételeitől függetlenül a jubileumi jutalomra való jogosultságot még nem érinti.

Az előbbieken kifejtettek szerint csak a Hszt. hatályba lépését megelőzően létesített hivatásos szolgálati viszonyokban a Hszt. hatályba lépését megelőzően hatályos jogszabályoknak megfelelő beszámítás az, amely jogalapot teremthet a hivatásos állomány tagja részére. Ez esetben is a hatályos jogszabályok szerint kell az igényt elbírálni azzal, hogy a korábban már elismert és beszámított időt ténylegesen szolgálati viszonyban töltött időként kell számításba venni.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - az indokolás kiegészítésével - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az állam javára a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, melynek mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2014. szeptember 24.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő